

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 16 coroane
 Pe o jumătate de an 8 coroane
 Pe un pătrar de an 4 coroane
 Abonamentele se fac la Administrația foii.

Redacția și Administrația:
 Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
 (lângă postă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir pe lit primadată 60 bani, a doua-ora
 50 bani, a treia-ora 40 bani.

Impărțirea pământului.

Cum se va face împărțirea? Ce plănuște Consiliul Dirigent?

Legea, pe baza căreia se va împărți pământ la țărani, e lucrată și isprăvită; acum ea se desbăte în ședințele Consiliului dirigent. După aceea va fi prezentată Marelui Sfat Național, care o va primi, așa cum este, sau o va mai schimba, ca apoi pe baza ei să se înceapă adevărata împărțire de pământ la țărani.

Proiectul de lege înaintat Consiliului dirigent e părtinitor țăranilor, după cum se poate ceti mai jos. El a fost lucrat în cabinetul de agricultură care stă sub conducerea dlui Dr. V. Bontescu, un călduros sprijinitor al intereselor țăranimii.

În cele ce urmează dăm unele amănunte asupra acestui proiect de lege, rămânând a mai reveni la timpul său asupra acestei chestiuni de mare însemnătate pentru neam și țară.

Ce pământuri se vor împărți cu totul?

1. Proprietățile (moșiile) supușilor străini, dacă aceștia (proprietarii) în termen de 30 de zile de la ridicarea valorii de drept a noii legi nu vor declara că sunt sau se fac cetățeni ai statului român.

2. Proprietățile persoanelor morale, publice și private (bănci, întreprinderi, corporațiuni, instituțiuni etc.), a căror locuință ori activitate (lucrare) e în afară de teritoriul și de interesele României întregite.

3. Proprietățile absenteiștilor (cari vor lipsi din țară) în decurs de 5 ani după o lăstă mai mult de jumătate din an afară de hotarele României întregite, fără motiv recunoscut de forurile competente (judecătore).

4. Întreg pământul cultivabil (bun de lucrat) al persoanelor morale, publice și private (bănci, întreprinderi, corporațiuni, instituțiuni etc.), dacă nu sunt oarecare motive grele, cari ar fi de băgat în seamă, ca acest pământ să nu se îmbucătățească.

5. Moșiile internaiștilor unguri (a celor internați) și curanzilor (cari sunt căutați și nu li se dă de urmă), dacă n'au moștenitori.

6. Moșiile date cu arândă ori în parte 10 ani după o lăstă în restimpul dela 1905 până la 1918.

7. Toate proprietățile ce trec peste 200 jugăre catastrale, oricine ar fi pro-

prietarul și oricare ar fi puterea lui de drept sau felul proprietății.

8. În ținuturile unde este pământ cultivabil puțin, cu întărirea resortului de agricultură, de industrie și de finanțe, exproprierea (impărțirea) va putea trece și sub 200 jugăre catastrale. Se poate trece sub limita de 200 jug. cat. și când lipsa de locuințe ar cere aceasta, în apropierea comunei. În aceste cazuri se stabilește la sate o rază de 600 metri, iar la orașe o rază de 1000 de metri. În asemenea cazuri expropriații pot cere pământ în altă parte.

9. Expropriații își pot alege din moșie partea legală (ce li se cuvine) de așa, ca ea să rămână întreagă împreună cu clădirile economice, cari se află pe moșie. Conproprietarii (spre pildă dacă sunt mai mulți frați proprietarii unei moșii unite laolaltă) își vor putea alege fiecare partea de 200 jugăre, dacă conproprietarul nu este ajuns în această stare de la 18 Octombrie 1918 încoace (adeacă e conproprietar mai vechiu). Persoanele morale (bănci, fonduri etc.) vor fi socotite în această privință ca o singură persoană.

10. Grădinile de zarzavaturi, pășunile comunale, posesoratele, nu vor fi expropriate. Tot astfel nici pădurile și pășunile de munte, decât acolo, unde interesul poporului cere sub orice împrejurare aceasta. Se vor expropria (impărți) însă viile de peste 30 jugăre catastrale și se vor împărți poporului, iar în ținuturi, unde interesul poporului cere neapărat acest lucru, și sub 30 de jugăre. Vor fi scutite de expropriație moșiile și părțile de moșii cu un scop deosebit, spre pildă igienic, cultural sau economic (între acestea am putea număra parcurile, pământurile unde să se zidească fabrici ori să se facă economii de model).

11. Dacă după împroprietărirea țăranilor tot mai rămâne pământ, șeful resortului de agricultură va înființa proprietăți mijlocii, ca ferme (economii, moșii de model), de-o întindere până la 500 ori chiar până la 1000 de jugăre catastrale.

12. Dimpreună cu proprietățile (moșiile) se vor putea expropria și morile, rafinăriile (fabricile) de spirt și alte stabilimente (fabrici industriale). Locurile producătoare de materii brute, pentru fabrici

și alte stabilimente industriale, se vor expropria în folosul statului, comunelor și însoțirilor sătești și vor putea fi împărțite numai în cazul, când producția materiilor brute rămâne asigurată și după împărțire.

Legea electorală.

III.

Vom vorbi acum de modul cum se face votarea.

Cincizeci de alegători pentru adunarea deputaților și 25 de alegători pentru Senat vor face declarațiunile de candidatură (declarațiune că vreau pe cutare de deputat al lor, cu 10 zile înainte de data alegerii).

Nimeni nu poate candida în mai mult de două circumscripții (cercuri).

Fiecare listă sau declarațiune de candidatură va numi doi delegați și doi asistenți de fiecare secțiune și subsecțiune de votare. Funcționarul public nu pot fi delegați. Candidaturile propuse vor fi înștiințate pe cale telegrafică comisiunii pentru verificarea (controlarea și înărire) declarațiunilor de candidatură. Aceasta comisiune va fi compusă de președintele curții de Apel și ea va da și împuternicirea pentru tipărirea buletinelor (șidurilor) de vot, pe cale telegrafică, cel mai târziu în 48 ore de la împlinirea termenului pentru declarațiunea candidaturilor.

Votarea se face cu buletinele de vot (adeacă votarea secretă, cu șidul).

Buletinul de vot va avea forma unei coli de hârtie de scrisori în 4 pagini, despărțită în primele 3 pagini în pătrate bine trase, pentru a cuprinde foaie listei de candidați și purtând în fruntea listei numărul și semnul (ușor de văzut).

Toți cari au primit certificate de alegător sunt datori să voteze la secțiunea sau subsecțiunea de care atârână comuna lor. Cei ce nu votează, vor fi pedepșiți cu 20-500 Lei și trimși în judecată de biroul electoral. Scușiți de amendă vor fi numai cei împiedecați de serviciul public, sau în caz de boală grea, sau altă piedecă legitimă (recunoscută de îndreptățită).

Alegătorul votează cu ghereta închisă, ștergând cu creionul (șeruză) din buletin listele sau pe candidații pe cari voeste a vota și lăsând nealinsă lista sau numele dorit de ei. După ce a votat în felul acesta, alegătorul îndoește buletinul în patru, astfel ca pagina albă șampilată să rămână în afară. Buletinele vor fi introduse (băgate) în urnă de către președinte. Secretul

votului nu poate fi descoperit nici chiar de judecători și nici de ancheta (comisia) parlamentară.

Despuierea scrutinului (numărarea voturilor) se face de președinte, în fața candidaților, delegaților și asistenților prezenți (a celor de față). Contestările asupra operațiunilor electorale (Recursurile asupra celor petrecute) se fac în scris la președinții secțiunilor de votare, cari la rândul lor le înaintază biroului central, iar acesta Adunării respective (de care se ține).

Mandatele de deputat sau senator se vor repartiza (împărți) apoi în baza *representării proporționale*. Legea ne spune

pe larg și amănunțit în ce chip se face socoteala asta, după ce s'a făcut votarea.

Sfârșim articolele noastre informative, privitoare la reforma electorală. Am arătat lucrurile de căpătenie, ce cuprinde legea aceasta. Nădăjdum, că în scurtă vreme, se va rosti asupra acestei legi și Consiliul nostru Dirigent și Marele Sfat Național, care va trebui conchiesmat în timpul cel mai apropiat.

Și nădăjdum, că legea aceasta electorală va fi pentru națiunea noastră și pentru poporul nostru — batjocorit veacuri dearândul — un izvor de viață nouă, roditoare și plină de avânt și mulțumire.

Așa să fie!

Ungaria în ultima desperare.

Poporul maghiar trăiește zile grele. Păcatele lor de o mie de ani, se pare, că le plătește cu vârf și îndesat. Știind să mintă lumea veacuri de-a rândul, că sunt un popor cult și de ordine, iubitor de dreptate, azi s'au desbrăcat în toată golăteala lor. S'au prefăcut înaintea învingătorilor, din lupi mielusei blânzi. Au jertfit sume mari de bani, au iscodit legioane de minciuni, numai ca să-și poată scăpa țara teafără dela judecată. Au dejunat, au prânzit, dar când să cineze i-au prins cu minciuna.

Văzând că dreptatea se întoarce cu toată puterea în contra lor, că popoarele subjugate de ei sunt setoase după aerul libertății, au aruncat în aer scânteii, cu gând negru de-a aprinde lumea.

Se vede, că e cea din urmă svârcolire, ca a mîribundului, care își vede sfârșitul.

Dăm mai la vale un raport amănunțit asupra celor ce se petrec azi în Ungaria.

Porunca Antantei.

Dovedindu-se de adevărate barbariile săvârșite de Unguri contra fraților noștri de peste linia demarcațională, sfatul păcii a hotărît mutarea acestei linii demarcaționale până aproape de granițele românișmului.

Intre linia ocupată de Români și între Maghiari, se face un teritoriu neutru, (deschilnat) care va fi ocupat de trupele Antantei. Această zonă neutră ar cuprinde orașele: Arad, Salonta mare, Oradea mare, Careii și Sătmarul.

Linia de miazănoapte ar fi râurile Someș și Tisa până la depărtare de 5 kilometri dela Vásárosnamény.

Linia spre apus ar trece dela Vásárosnamény 5 kilometri depărtare dela Tisa, după aceea spre apus 5 kilometri dela Dobrișin, 3 kilometri spre apus dela Devaványa, spre apus dela Gyoma, 5 kilometri spre apus dela Oroszháza, Hodmezővásárhely și Seghedin.

Pe scurt spunând, trupele Alianților ar cuprinde toate punctele mai însemnate dela marginea hotarului dat României de către Antantă prin contractul din anul 1916.

Porunca aceasta a fost trimisă de sfatul păcii generalului Lobit, comandantul trupelor aliate, care locuiește în Timișoara. Generalul Lobit a dat poruncă colonelului francez Vyx din Budapesta, să aducă la cunoștință hotărîrea aceasta președintelui republicii maghiare Károlyi.

Retragerea trupelor maghiare avea să se înceapă în ziua de 23 Martie. Ele aveau

să curețe locul în termen de 10 zile, adică până în trei Aprilie. În scrisoarea, care a dat-o colonelul Vyx lui Károlyi, erau înșirate toate condițiunile până unde au să se retragă trupele ungurești și ce muniții pot duce cu ei.

Károlyi și guvernul unguresc își dau mulțumita.

Văzând Károlyi și guvernul maghiar, că visul lor de a scăpa Ungaria cu granițele ei nedrepte, nu se va împlini, în loc să asculte porunca învingătorilor, au aflat mai cu cale să-și dea mulțumita.

Această hotărîre a lor au înaintat-o în scris colonelului Vyx, cu rugarea să o aducă la cunoștința sfatului păcii din Paris.

Revoluționarii pun mâna pe cârma țării.

Asta au așteptat-o elementele revoluționare. Ei au pus mâna pe cârma țării, formând un guvern socialist-revoluționar. Aflându-se în Budapesta starea lucrurilor, anarhia și disordinea au luat în stăpânire întreg orașul. Vestindu-se, că noul guvern a pus mâna pe toate băncile, neliniștea și teama a crescut din ce în ce mai mare.

Legea cea dintâi ce a adus-o noul guvern, a fost, pedeapsă cu moarte, pentru oricine nu se va supune poruncilor lui.

Declarație de războiu la lumea toată

Cât de nesocotit e noul guvern, se vede și din hotărîrea adusă de a declara războiu la toate popoarele, cari cer din fosta Ungarie. Pentru aceasta guvernul a trimis o scrisoare, care sună tuturor Ungurilor. În ea se amenință toată lumea, care nu ține cu ei. Ura cea mare și-o arată însă mai mult față de noi Români, spunând un membru al guvernului, că decât să lase să se facă o Românie mare, mai bine stărpesc de pe fața pământului pe toți Români. Această declarație de războiu sună deci României, Serbiei și Cehoslovaciei.

Guvernul maghiar a și mobilizat pe toți soldații până la etatea de 46 de ani.

Károlyi ucis.

O bandă de comuniști, — adică de oameni, cari spre pildă ar vrea să le dai lor căputul din spate, dacă-i mai bun ca al lor, — Au intrat în casă la Károlyi și l'au ucis. Amănuntele acestei ucideri nu se cunosc.

Guvernul maghiar cere ajutor dela Rusia.

Noul guvern anarhist au trimis 6 aereplane spre Moscova, să ceară ajutor dela bolșevichii ruși. Speranța lor, e nădejdea omului dintre valuri, care se acată și de un fir de paiu, pentru a scăpa dela moarte.

Ce fac Alianții?

Indată ce s'a aflat în Paris despre stările din Ungaria, sfatul de războiu al alianților a luat măsurile de lipsă, ca Ungaria să fie desmetecită din amețeala ce a cuprins-o.

În Belgradul Serbiei, vestea declarării de războiu a produs o însuflețire de nedescris. Publicul a cerut să fie hotărîtă mobilizarea generală contra Ungurilor.

Președintele republicii Ceho-Slovace a și chemat în termen de trei zile 6 contingente de recruți. Astfel Ungaria va fi încercuită de aliați, cu un brâu de oțel, de care se vor zdrobi toate iluziile deșerte ale lor.

România, Serbia și republica Ceho-Slovacă, în fața acestei întorsături, și-au dat mâna și s'au legat să îngrădească hotarele Ungariei cu baionete și tunuri.

Goană după Români și Cehi în Budapesta.

Indată după izbucnirea revoluției, în Budapesta s'a început o goană nebună și furioasă după Români și Cehii aflători în oraș. Refugiații, cari au ajuns în Sibiu, spun lucruri îngrozitoare despre cele ce se petrec în Budapesta.

Pe nimic nu mai e omul și...

Bandele de revoluționari pătrund în casele oamenilor pacinici, fură și jefuesc tot ce e de preț, îmbiind marfa furată trecătorilor spre vânzare. Bărbații sunt alungați din case și femeile necinstite. Pe strade se pot vedea familii întregi plângând și blăstămându-și soartea.

Prăvăliile sunt jefuite. Nimic nu e cruțat. Viață, avere, liniște, cinste, totul este nesigur în orașul Budapesta.

Cum se poartă țărani unguri.

Țărani unguri par a fi mai cumiți decât mulți dintre cei cari se dau azi de conducătorii lor. Ei nimic nu mai vreau să știe de noi lupte. Doresc pacea, pe care n'o mai au de 5 ani.

De aceea, cei cari sunt în armată, dezertează sau caută să se scape din ea.

Cehii răspund provocărilor ungurești.

În momentul când s'a știut în Ceho-Slovacia de declararea de războiu a Ungurilor, populația orașelor și satelor a pretins mobilizarea generală în contra Ungariei.

Să vestește, că trupele ceho-slovace ar fi și trecut Dunărea în mai multe locuri și au ocupat deja orașul Comarom.

Cum așteptăm noi Români desfășurarea știrilor din Ungaria.

Din declararea de războiu a Ungurilor, cea mai mare ură se îndreaptă în contra noastră. Comisarul Pogányi a zis: „Decât să suferim o Românie mare, mai bine stărpim pe toți Români de pe fața pământului“. Deocamdată privim cu mișă la amenințările ungurești, dar să stăm gata,

ca la semnul de alarmă să putem da lovitura de moarte dușmanului secular.

Dorobanțul și vânătorul român e gata de atac. Copiii Ardealului de-abia așteaptă ziua mult dorită, spre a se răfui odată cu ceice voiau să ne subjuge și pe mai departe. Românul, care a ținut minte nedreptățile de o mie de ani, va plăti cu camătă mare vechea datorie.

În contra Maghiarilor și morții s'ar scula să se răzbune, dacă ar putea. Dar îi vom răzbuna noi, pe cari ne-a învrednicit Dumnezeu, să trăim aceste zile, de adevărată glorie românească.

După congresul preoților.

— Părerile unui bun cunoscător. —

Congresul preoțesc, după desbateri de 3 zile, și-a sfârșit lucrările cu bine. Dacă lipsiau unele ieșiri fără rest, era mai potrivit dar în urma urmei și preoții sunt oameni.

Recunoaștem, că vor fi și nemulțumiri între ei. Unii nemulțumiți cu plata; alții cu stăpânirea bisericască, care nu le poate împlini pe deantregul dorințele; alții cu ereticii, cari, la rândul lor, având multe alte dări cătră stat, au fost mai sgârbiți față de preotul și binefăcătorul lor.

Aceste nemulțumiri nu vor înceta nici după congres. Și nu vor înceta până e lumea, pentru că nu este tagmă, care se spană: „eu sunt mulțumit cu starea mea“. Pilde avem la toate branșele, începând dela muncitori și judecători, până la ingineri, medici și advocați.

Problemele (planurile) de căpetenie, cum ar fi propaganda religioasă și organizarea preoției în o Asociație, care se apere interesele preoților s'au rezolvat destul de mulțumitor. Acum rămâne ca ceice au adus hotăriri așa de frumoase să le și ducă la îndeplinire.

Să vedem acum preoții pe amvon, să-i vedem la catechizație, să-i vedem punându-și toată puterea și tot sufletul în serviciul bisericii. Și dacă numai o parte din îndatoririle luate asupra lor, vor reuși să le îndeplinească, pot să aștepte toți recunoștință în dragostea poporului și în înbunătățirea sortii lor materiale (a traiului). Cum sunt azi retribuiți (plătiți), e o adevărată cerșitorie pentru cei mai mulți dintre ei.

Oameni cu pregătiri frumoase, oameni cu familii, oameni cu soții și prunci la școală, nu pot trăi dela mână până la gură, fără salare, fără venite.

Congrua (ajutorul) statului unguresc, care se plătește tot la o jumătate de an, a fost mai puțin ca plata de lună a unui cantonier dela căile ferate, ajuns acolo fără nici o pregătire, fără nici o cheltuială.

Am spus și stăruim, ca preoților, luminătorilor poporului, să li se creieze (facă) altă situație (stare) ca să poată fi la adăpostul grijilor de toate zilele.

Cine nu va înțelege acum, în ciasul al 11-lea, că a sosit vremea pentru înfăptuirea unei reforme radicale (schimbare mai mare) în chestia plății preoților, este lipsit ori de pricepere, ori de bunăcuviință, ori apoi pornit de dușmănie. Nici una, nici alta, nu face cinste celor stăpâniți de astfel de porniri păgubitoare.

Apelul nostru îl facem la popor, ca să nu consimtă cu ceice ar vedea bucuros numai la al 3-lea sau 4-lea sat un preot.

Această pornire este spre paguba poporului. Și rătăcirea a doua va fi mai mare ca cea dintâi.

E destul, că am avut notari pe câte 3—4 sate și a alergat poporul în al 4-lea sat la matriculantul notar, în caz de naștere, de moarte și cununii. Reduceri de preoți să pot face unde sunt 4, 3 și 2 cu câte unul, dar nu e iertat să lipzească din nici o comună preotul.

Unde sunt două confesiuni și e comuna mică, credincioșii pot lua o singură lege, iar preoții cu câte 3—4 familii nu au titlu (drept) să stea în nelucrare, ci să se așeze acolo, unde este turmă corespunzătoare și are de lucru.

Cu aceasta vor înceta și hărțuțiile dintre preoții de confesiuni diferite, și poporul nu va mai avea privescerea unor ciocniri și izbucniri urâte între ceice ar trebui să fie „lumina lumii și sarea pământului“.

Guvernul românesc va trebui să facă și în privința aeeasta ordine.

Ungurii aveau chemarea să ne desbine, Românii au chemarea sfântă să se închege, ca să fim tari și să ne împlinim chemarea pe pământ. *Dela tagmă.*

Observările Redacției. Decât nu report cronologic al celor petrecute în ultimele ședințe ale congresului preoțesc, am preferit o da mai bine acest articol, care în scurte cuvinte adună aproape toate ideile, asupra cărora s'a vorbit și desbătut în congres.

Mareșalul Foch despre învingerea aliaților asupra Germaniei.

În luna aceasta s'a împlinit anul, de când mareșalul Foch, luând comanda trupelor Antantei, a dat prima lovitură simțitoare Germaniei la râul Marna. De atunci încoace armata germană a început retragerea, care s'a sfârșit cu prăbușirea ei.

Amintirea acestei învingeri, s'a serbat în Paris; cu care ocaziune mareșalul Foch a spus unui gazetar următoarele:

— „E drept, că să câștigă bătăliile prin știință, dar și prin credință. Când ai credință nu te dai înapoi, oprești dușmanul acolo unde se află. Îmi spuneți, că eu am dat Franței victoria (învingere) admirabilii nostri soldați i-au dat-o, eu nu am decât un merit: acela, că n'am disperat (nu mi-am pierdut nădejdea) niciodată“.

Să știe, că mareșalul a scris armistițiul (încetarea luptei) chiar în momentul, când era să se înceapă o mare luptă.

Întrebat de gazetar, pentru ce a scris armistițiul de luptă înainte, mareșalul a zis: — Armistițiul îmi dădea tot ce voiam ca să câștig victoria franceză. Nu voiam să omor nici un om mai mult.

Din vorbirea mareșalului Foch, cel mai mare învingător după Napoleon, ies la iveală două lucruri scumpe, ca două mărgăritare. Este statornicia în credință, care oricât de târziu și-ar arăta roadele, nu pot fi altele, decât acelea în slujba carora și-ai pus credința. A doua, mila față de oameni. Nu voiam să omor nici un om mai mult. Adecă, ce-i folosia lui cu o laudă mai mult, când știa, că aceea a costat vieți de om. Și iată pe generalul, care prin credință și iubirea față de deaproapele a învins și zdrobit oștiri mari împărătești.

Pedeapsă meritată.

Curtea marțială (judecătoria militară) a diviziei II. de vânători a judecat în 20 Martie n. pe slujbașii dela Căile Ferate Române: Csanády Zoltán și Repánszki Pál la temniță pe viață. Pe Szabó Ignátz, Lougyet Béla și Mátyás István la temniță grea de 20 de ani.

Fapta pentru care a primit această pedeapsă e, că în 14 Martie n. c. au voit să dea foc unui vagon cu muniție, cu gândul drăcesc de a arunca în aer întreg trenul.

Din răspunsurile date întrebărilor judecătorului s'a văzut, că planul lor a fost hotărât de mai înainte. Deci, dacă planul nu le-a succedat, greutatea faptului tot rămâne.

O interpelare — Patriei.

Dela o persoană bineorientată primim următoarele:

Știm, că „Patria“ este o foaie serioasă, este gazeta partidului nostru național. Cu toate astea se strecoară câte odată greșeli și glume nepotrivite în coloanele lungi și pline de greutate ale organului — să-i zicem așa — semi-oficial.

Domnul Z., care iscălește *interpelările* (adresate cui?), ce apăr aproape zilnic în „Patria“, ca raportor credincios al ziarului, sub aripile căruia face spirit, a publicat înainte cu câteva săptămâni un raport scurt, în care spune că la gara Sibiuului, în ziua cutare se află și dl Achil Barcian, *consilier* (!) în Biroul Presei.

Toți ceice cunoșteau pe dl Barcianu știau, că titlul de *Consilier* dat dlui Barcianu, nu este decât o glumă, căci un tânăr de 27 de ani, oricât ar fi de simpatic, deștept și de harnic, dar cu greu ar putea fi pus într'o slujbă înaltă de *Consilier*. Neamțul zice: „einmal ist keinmal“, de aceea am trecut cu vederea șaga asta.

Dar în Nrul 35 al „Patriei“, dl raportor Z. greșește din nou, adecă glumește din nou, sau, cum zice Românul o face și mai boacăna. Vorbind despre Românii, cari au părăsit Budapesta, scrie că trenul a fost condus de dl Dr. Octavian Beu, fost *consilier* (?) la resortul Externelor, care se află într'o *misiune specială* (?) în Budapesta.

Înainte de toate, cum a putut fi condus trenul de dl Beu, când acesta nu este nici mașinist, nici inginer?

Ne permitem să adresăm și noi o *interpelare* dlui director al „Patriei“:

Când a fost dl Beu *consilier* la Resortul Externelor? Și în general, crede Dsa că e cu puțință, ca un om tânăr (precum este dl Beu) să fie numit așa numai deodată *consilier*?

Ce misiune specială a avut dl Beu la Budapesta? De ce nu se controlează mai serios știrile, ce le publică tânărul și zelosul raportor?

Dacă dl director nu ar putea să ne dea răspuns, îl lămurim noi:

I. Dl Beu n'a fost nici odată, nici măcar 24 de ciasuri *consilier* nici la Resortul Externelor, nici la alt resort.

II. Dl Beu n'a fost la Budapesta în „*misiune specială*“, ci pentru a studia și a lua doctoratul în drept.

Un membru al partidului național.

Regina Maria decorată.

În timpul cât a stat în Paris, regina Maria a câștigat dragostea și simpatia tuturor, cari au văzut-o și au ajuns în vorbă cu Ea. Pe lângă faptul, că a fost aleasă de membră a Academiei Franceze de Belle-Arte, unde nu pot ajunge decât persoane cu foarte mari merite, Regina Maria a mai fost răsplătită pentru inima și însușirile Ei nobile și de Regina Belgiei. Prin doamna Djuvara, soția ministrului României la Bruxelles, Regina Belgiei a trimis Reginei Maria o scrisoare și „Crucea ordinului Reginei Elisaveta“.

Să fim mândri, că avem o astfel de Regină, care duce faimă în lume despre neamul și țara noastră, Călătoria Reginei, în vremurile acestea grele, nu a fost o călătorie de plăcere îndatinată, ci o călătorie de luptă, pentru a spulbera nădejile dușmanilor noștri, cari au lăsat tot felul de anunțuri despre noi. Și s'a dus însași Regina, în toiu iernii, ca să ne ia în apărare! Viitorul ne arată cât bine ne-a făcut Regina, mama noastră a tuturor!

Răvaș dela Sibiu.

Insemnări mărunte pentru oameni mari.

Azi m'am sculat din pat pășind înțaiu cu piciorul stâng. De câteori pășesc din pat cu stângul, mă ia în stăpânire o nemulțumire, care ține ziua întreagă. Fiind o zi frumoasă de primăvară, cu soare cald, credeam că pentru azi o să dau de rușine credința mea deșartă. Mi-am pus de gând să fiu vesel în ciuda nenorocului, care avea gândul să se țină de mine.

Ies afară la plimbare. Soare, lumină, fete frumoase, domni eleganți, trăsuri, automobile, sunete de trompetă și clarin, marșuri militare, răs și veselie. Nu se poate să vie ceva înainte, care să-mi strice bucuria ce o simțiam în suflet, gândeam în mine.

Intr'un colț de stradă, patru fetișcane, rumene ca focul, râd cu hohot. Mă apropiu de ele să fur din veselia lor o părticică și pentru mine. Al pe trei le cunosc... Sunt româncuțe de-ale noastre. A patra s'ar părea, că face parte din neamul lui Moise. Trag cu urechea... Ce aud? Tinerele noastre domnișoare de mare speranță... mamele de mâne ale ostașilor români, vorbeau în limba lui Tuhutum. Va se zică, de dragul unei străine, trei copile române vorbeau azi, în România mare, ungurește...

Fug în altă parte și ochiul căuta ceva frumos, înveselitor, ca să uit ce a trecut. Privirea se oprește asupra unui frumos ofițer român, care se plimba cu o blondină. Dau târcoale în jurul lor... Aud eu bine?... „Meine Mutter... Mein Vater... Pentru Dumnezeu! vorbesc nemțește...“

Nervos, îmi aprind o țigaretă... N'am slobozit două fumuri și se și apropie un domnișor, cu un treicolor cât palma de lat în pept de mine! — Kerek k's tüzöt! , îmi tremura mâna ca unui moșneag de optzeci de ani. Dar n'am putut zice un cuvânt...

— „Köszönöm!“

— Să fii al dr., gândeam în mine.

Intru în Cafenea, să mi potolesc mânia cu vre-o gândire senină de ziar. Cetesc... Atrocitățile maghiare nu mai au sfârșit... Frații noștri fug în munți... O parte din

Sași și azi țin legături ascunse cu guvernul din Budapesta.

În jurul meu toți domni cu „Patria“ și „Renașterea Română“. S'aud frânturi de vorbă românească. Dar în fiecare secundă un: fizetni, zahlen, egy feketét, Ein schwarzer... Și Cafeneaua e românească, publicul românesc, banii românești, numai chelnerii sunt de altă limbă... Și de dragul lor (o! atotputernici chelneri!) sturzul cântă ca cioara, privighitoarea ca vrabia.

E vremea prânzului, plec la masă într-o restaurațiune. Aci domnișoara Miczi e numai răs și veselie. Câțiva tineri — de mare speranță — dela masa vecină n'o mai slăbesc cu dragostea: Miczi lelkiem, angyalom... Még egy sört... Czigaretta... Fizetni, Pá lelkiem.

Mi-se oprește mâncarea în gât... Plec spre casă, să mă închid între cei patru păreți... În drum întâlnesc un automobil de povară încărcat cu soldați, cari se reîntorceau dela lucru. În urma lui miroș de benzină și valuri de cântec. „Ce credeți voi noroade nesătule“, Altceva n'am mai auzit, n'am mai văzut nimica. Incercam să găsesc o melodie pentru:

Cine a nădragit străinii

Mânca-iar inima câinii!

Dar nu i-am găsit-o! Rog din suflet pa compositorii noștri a-i afla în grabă melodia, ca s'o poată cânta, nu peste mult ițiorii noștri dela sate, când vin la asentare!

Ar fi un tribut de recunoștință pentru marele Eminescu!

Răvaș.

Trăgând cu urechia...

— În dreapta și 'n stânga. —

Doi domni vorbesc plimbându-se pe stradă. Cel cu ceafa mai groasă duce hanțul.

— Măi frate, când cetesc grozăviile săvârșite de Unguri printre frații noștri de dincolo de linia demarcațională, tremur de mânie și de aș avea putere i-aș sorbi pe toți într'o lingură de apă...

Celălalt dă din cap în semn de aprobare.

După câțiva pași cel cu ceafa mai groasă salută cu un „kezeit csokolom“ pe o damă, ridicându-și pălăria de un stânjin de pe cap.

— Așa că-i drăguță domnișoara asta? Stau s'o sorb de dragă ce-mi e...

Atunci m'am ferit iute de lângă dânșii, nu cumva dl cu ceafa groasă să mă soarbă și pe mine.

Un prieten spune altuia:

— Mă! la mine o venit unul cu oocardă treicoloră de-o palmă în piept și a cerut foc la țigare pe ungurește.

— Ei și... — întreabă celălalt.

— Intr'atâta m'am înfuriat, că eră să-i trag o păruială. De necaz n'am putut zice un cuvânt... Dar nici foc nu i-am dat... M'am făcut că nu-l aud.

— Bine-ai făcut!

— Însă când am dat să plec mai departe, m'a înjurat una de mamă în românește...

— Acum știu că i-ai dat de te-a pomenit — zice celălalt.

— De sigur. M'am oprit în loc, l'am chemat înapoi și i-am dat... foc la țigaretă...

„Petro!“

Un Sas secretar general.

Consiliul dirigent român din Sibiu a numit pe dl Lutz Korodi secretar general (de Stat) la rezortul cultelor și instrucțiunii publice (la afacerile bisericesti-școlare).

Dl Lutz Korodi era mai înainte profesor de liceu (gimnaziu) în Brașov și făcea parte din partidul sașilor „verzi“. Partidul acesta dorea o prietenie cu Românii și se lupta cu mai multă vlagă în contra Ungurilor, cari voiau să i maghiarizeze și pe ei. E numai firesc, că fiind acest domn sas buu, Ungurii să pună ochii pe el — ca pe un „trădător de patrie“ — și să-l condamne la temniță grea. În urma acestei pedepse, Lutz Korodi s'a dus în Germania, unde a muncit ca profesor și a scris mult despre băstămăția ungarilor și ne-a apărat uneori și pe noi. După părăsire de 16 ani se întoarce înapoi în țara lui iubită, unde primind acum o slujbă atât de înaltă, va avea ocazia și teren ca să muncească și mai bine și cu mai mult folos pentru binele și înaintarea poporului sășesc și spre binele și mulțumirea patriei comune, a României-Maril.

Sașii au primit cu bucurie știrea aceasta, precum cu mare bucurie și cinste l'au primit pe conducătorul lor, la întoarcerea sa din țara nemțească.

Pretor nou, cu nărav vechiu.

— Corespondență dela sate. —

Primpretorul Muntean, din plasa Teiuș, nu știm din nepricepere ori din ambițiune, vrea cu ori ce preț să se arete, că calcă în urmele celor cu pene în pălărie și cu pinteți la călcăie. Vrea adică să se arete mare și tare, ca prin aceasta să ațâțe poporul, trăgând la îndoială intențiunile cele bune ale conducătorilor noștri, și încă chiar acuma când uniți trebuie să punem temelie unui început dorit de toată suflarea românească.

În comuna noastră Benic, ca să se arete, că poate face ceea ce voește, în regularea afacerilor comunale, a lucrat pește voia comitetului și a poporului. Și dacă învățătorul, care cunoaște dorința poporului, a cerut cuvânt în comitet, — harnicul (?) primpretor l-a amenințat, că-l escortează. Adecă celce dorește dreptatea și pacea în comună trebuie escortat, ca să nu mai criteze nimenea a protestă contra încătușerilor.

În comuna Cetea sătenii văzându-se scăpați de cea mai răutăcioasă, scârboasă și blestemată unealtă a stăpânirii maghiare, abiă au așteptat să-și aleagă primar după placul și dorința lor.

Au și ales, sub conducerea bravului maior Lungu, pe un om cinstit, pe care l-a dorit tot satul.

Buna înțelegere și mulțumire, ce a domnit în comună prin acea alegere nu i-a convenit dlui pretor, și într'o zi nu mai ce se pomenesc sătenii, că iese în comună și adunând câțiva săteni, — fără să consulte pe cineva că ar fi bun cutare ori cutare primar, — le denumește de primar pe un nimenea, la care nici un sătean nu s'ar fi cugetat că ar fi bun de ceva la sat, ca astfel prin aceasta să-și bată joc și de alesul de mai înainte al poporului, precum și de dorința întregului popor din Cetea.

Iși poate ori și cine închipui, că cu o unealtă „cinstită“ a împodobit (?) primpretorul Muntean pe Ceteni, când să știe, să denumit dlu Muntean, fără voia sătenilor, cu bale la gură după birae, a avut nas, că să nu-i zic plit, ca să cerșască să fie denumit și pus în mod volnic unde nu vrednicește și unde nu l-a cerut nimeni.

De aci se vede că dl Muntean cu ori ce preț vrea să calce în urmele primpretorilor de mai înainte, cari anumit puneau primari pe oamenii cei mai urgisiți și răuțicioși din comună.

Slabă ispravă chiar acum la început, și încă față de poporul dela sate.

Pleasnă.

Ce cere Grecia la conferința de pace.

Primul ministru grec Venizelos, cunoscut de pe vremea războiului balcanic din 1913, care prin politica sa a dus Grecia pe partea Antantei, a pregătit acum un memoriu cu cererile Greciei, înaintându-l statului păcii.

Bazându-se pe Ideile lui Wilson, Venizelos cere pentru Grecia următoarele ținuturi: Epirul de nord, unde din 200 de mii locuitori, 120 de mii sunt greci, ceialalți albanezi.

Tracia cu 800 și jumătate mii greci și 112 de mii bulgari.

Constantinopolul și împrejurimile lui cu 1 milion 173 mii de locuitori, dintre cari abia o jumătate de milion turci, ceialalți fiind greci.

O parte însemnată din Asia mică, unde locuiesc în majoritate (mai mulți) Greci.

Afară de aceste ținuturi Grecia mai cere o mulțime de insule, cari până acum au fost a altor țări.

Dela frați pentru frați.

— Profesorul italian Pittard dela universitatea din Geneva, va ține în zilele acestea o vorbire în Paris despre Dobrogea și unitatea națională a Românilor.

— Ca ministru al României pe lângă guvernul ceho-slovac din Praga, a fost numit cunoscutul român bucovinean Isopescu-Grecul. Dânsul este cunoscut ca un apărător al cauzei românești din fosta dietă din Viena.

— După sărbătorile Paștilor, se vor aduna la sfat în Cernăuți, după cum se vestește, toți mitropolii și episcopii ortodocși din România mare.

— Regele Angliei a primit în audiență (vizită) pe delegații României la sfatul păcii, dnii Brătianu și Mișu.

— Pământul arător al Domeniului Coroanei (moșiile casei domnitoare române) a fost luat în seamă de ministrul agriculturii spre a fi împărțit țăranilor.

— Misiunea americană „Crucea roșie“ a denumit doi doctori, cari au să cerceteze gratis pe bolnavii orașului București.

— Trădătorul colonel Verzea, judecat la moarte, a dat recurs în contra hotărârii judecătorilor, dar recursul nu i s'a primit.

— Marți în 19 Martie n. s'au adunat din colectele pe stradele Sibiiului, mai mult ca 16 mii de coroane.

— America a dat României un nou împrumut de 5 milioane dolari. Suma totală

a împrumutului de până acum face 15 milioane dolari. Acesta e un semn, că America vede în România o țară cu viitor mare, așa că nu are teamă că banii dați vor fi pierduți. Asta ar trebui să nu o piardă din vedere cei ce se mai îndoiesc încă în viitorul României.

— In Iași din îndemnul Metropolitului Moldovei se vor ține sărbări de bucurie. Venitul acestor sărbări se va folosi pentru ajutorarea copiilor săraci.

— Ofițerii, cari sunt vinovați pentru pierderea luptei dela Tortucaia (Dobrogea) din Septembrie 1916, au fost dați în judecată.

— Soldații prizonieri români din Siberia scot în Irkutsc o foaie românească cu numele „Gazeta Transilvaniei“.

— Orașul Razdelnia din Ucraina, a fost ocupat de trupele române, în luptă cu bolșevicii.

— Mihail Străjan, originar din Ardeal, fost profesor și scriitor de cărți de școală, a murit în etate de 78 de ani în București.

— După cum scriu unele foi, în luna lui Aprilie vor da vot locuitorii Bănatului, că unde vreau să se țină: de România sau de Serbia?

— In Cluj a fost ucis un sergent român de un ungar cu numele Kili. Așteptăm să auzim judecata!

Maximalizarea.

Cătră toți frații mei plugari!

Văd, că foarte puțini se interesează de traiul greu al vieții noastre; văd, că aproape pe nimeni nu îl doare, că biata talpă a țării — cum le place multora să ne numească — acuși nu mai are nici o pinci, decum talpă; văd că... ei bine văd multe, dar ce folos, mai bine să mă iau după proverbul „vorba multă sărăcia omului“ și să prind firul vorbei, sau mai bine zis al scrisului.

Cred, că și D-Voastră cinstiți plugari, veți fi abonat mai toți câte o gazetă; ca să puteți ști mersul lumii acesteia, mai cu seamă acum când fapte mari ne impresoară, acum când zile senine se plămădesc pe orizontul vieții noastre naționale românești.

Iți fi cetit că în vestitul oraș Sibiiu, nu este aproape săptămână lăsată de Dumnezeu, în care să nu se țină vre-un congres, de pildă: congresul avocaților, congresul inginerilor, congresul învățătorilor, va mai fi apoi al preoților și mai știți una, până și congresul vânătorilor.

Că ce-or mai vrea și aceștia din urmă Dumnezeu îi știe, dar știm cu toții, că ceialalți au bătut și bat pe coarda asigurării traiului tihnit. Au rămas însă unii, cari după dreptate ar fi trebuit să fi înghebat cel dintâi congres în Sibiiu, dar să vede, că aceștia n'au dela cine cere nimic și prin urmare nici congresul nu și-ar fi avut rostul. Aceștia sunt scriitorii dela gazetă — ziariștii — adevărații luminători ai poporului.

Cam cu aceștia, dragii mei, ne-am putea asemăna și noi, numai cât dânsii poartă peana, noi plugul, dânsii seamănă idei din sămânța cărora să răsără înțelepciunea unui neam vrednic a trăi în lume, iar noi sămănăm ogorul strămoșesc, ca din sămânța aceea să răsără roduri îmbelșugate spre folosința tuturor fraților din această țară binecuvântată.

Cum zic, noi încă nu am putea ține o adunare, că suntem prea mulți opinarii, prea mulți asudători ai gliei și poate ar fi și prea multe plânsori, încât anevoie am putea isprăvi într'un an să le dăm de cap la toate. Dar totuși, eu zic, că ar fi și este de datoria noastră, ca acum în aceste zile de înălțare a neamului nostru românesc, să ne spunem și noi credeul nostru, ca să știe toți, că fiii acestei Românie mari, noi talpa țării, cari am asudat și ne-am vărsat sângele pentru făurirea ei, ne cunoaștem chemarea și ne înțelegem rostul în lume.

Chemarea noastră e, ca din agonisala muncii noastre să dăm tuturor fraților noștri, fără deosebire, domn, negustor, meseriaș sau sărman, pânea de toate zilele, mai cu seamă acum când noi pe noi ne ajutăm, nu ca înainte, când bunul nostru trecea în mâni străine, în mâni hrăpărețe. Iar rostul nostru este: să fim buni fii ai țării, credincioși și ascultători față de mai marii noștri, cari ne voiesc binele, să fim oameni cinstiți și milostivi.

Avem însă și noi o cerere și credem, că cererea noastră e sfântă și dreaptă; pentru aceea vom fi și ascultați de cei în drept și anume: ni s'a pus pe întreg produsul nostru prețuri așa zise maximele. Și e bine așa, pentru ca să-și poată cumpără tot sărmanul o bucățică de pâne. Dar nu e bine un lucru, că de produsul altora nu se ține nici un cont. Aduc câteva exemple: pe o cutie de chibrituri, dacă vrei s'o ai, trebuie să plătești două coroane; pe o simplă pălărie 80—100 coroane; pe o pereche de ghete 400 cor. și dacă sunt într'o familie cinci sau șase persoane, numai pe încălțăminte un plugar de mijloc și-a pus jumătate produsul, iar un biet lucrător palmaș e nevoit să umble desculț pe frumoasa talpă a țării.

De îmbrăcăminte nici nu îndrăznesc să mai spun, că nu găsești nici cu bani mulți.

Mai am de spus încă un lucru, asupra căruia rog anume Consiliul nostru dirigent să ia măsurile de lipsă. Anume: din nefericire am văzut într'un târg luându-se vite de anumiți autorizați (oameni cu dreptăți) pe prețul de 5 coroane chilogramul și cunosc un țăran, care a fost silit să dea o pereche de boi, cumpărați în toamna anului trecut cu 12 mii coroane, iar acum cântărindu-i și având 12 măji (1200 chilogramme) a primit pe ei 6 mii coroane, preț pe care nu-și mai poate cumpără nici cel puțin o vacă bună.

Iată-l deci pe bietul țăran lipsit de tovarășii lui de muncă, incapabil de a-și mai putea veni în rând, căci dacă la unii o diferență de 6 mii coroane e un fleac, la un plugar e un neajuns pentru viața lui întreagă.

Incheiu, ca să mai pot reveni și altă dată, cerând — și în general e o cerere a tuturor celor ce măsoară cu pasul brazda plugului, — cerem zic, ca să se maximizeze orice product ar fi; și apoi să se ia măsurile de lipsă, ca nu în urmă, după ce s'a pus prețurile maximele, să nu mai găsești ce să cumperi, ascunzându-se toate cele de lipsă prin beciurile negustorești, ca de acolo numai cu ajutorul speculei să mai vadă biata marfă lumina zilei.

Oameni cu inimi curate și cu suflete mari să fim toți în România mare! I. I.

Informațiuni

Se 'ntorc vitejii.

Marți la orele trei după amiază, a sosit în Sibiu primul batalion al Legiunii române din Franța. Au venit înarmați, gata de luptă, dacă dușmanii așa vor voi.

De pe fețele lor se vede, că nu le-au mers rău în țara fraților francezi. Imbrăcămintea și echipamentul foarte bun, iar încrederea și curajul, ce l'au adus cu ei, ne umple de mândrie pe toți.

Vă îmbrățoșem cu drag, iubiți frați, cari înțelegând glasul țării, ați grăbit din depărtări, ca să puteți fi din vreme la locul de cinste.

Batalionul a fost condus dela gară până la cazarmă în sunetele muzicii.

Bogăția și frumusețea pământului românesc.

Duminecă în 23 Martie n., în sala Asociațiunii din Sibiu, dl. Sabin Oprean profesorul dela școala civilă de fete a ținut o conferință despre bogăția și frumusețea pământului locuit de Români. După ce dânsul ne-a purtat prin munții și codrii frumoși, pe șesurile roditoare, prin văile pline cu flori și izvoare limpezi, ne-a descoperit comorile din sânul pământului nostru, comori ca și cari, mai mari nu ascunde alt pământ.

Cu știința omului învățat ne-a spus, cum s'au format munții, dealurile, văile și adâncimile; cum și-au luat începutul minele bogate de aur, fer, sare, cărbuni și altele; ce sunt izvoarele de petrol, ape minerale, gazurile; tuturor bogățiilor le-a descoperit începutul.

Ascultând cele descrise de domnul profesor, te simțiai mândru, că trăiești în acest colț de raiu, pe care numai cei neprișticiți nu îl știu prețului și iubi după vrednicie.

Noi Români să fim însă mândri de locurile frumoase, cari sunt averea neamului nostru și toată încrederea să ne-o punem în bogăția, care zace sub picioarele noastre.

Iar când va fi vorba să apărăm acest raiu pământesc, bucuroși să ne jertfim viața pentru el, ca să putem dormi somnului de vici sub glia strămoșească.

Avem nădejde, că astfel de conferințe vor fi ținute și pe satele noastre, când înaprejurarile ne vor lăsa să o putem face!

Mare festival artistic-literar. Sâmbătă, în 29 Martie n. seara la 8 ore și jumătate se va ține în sala teatrului orașenesc un mare festival artistic-literar, dat de Comitetul Doamnelor Române din Sibiu pentru îngrijirea mormintelor și ridicarea unui monument eroilor căzuți la Orlat. Festivalul se ține sub patronajul doamnei Maria Moșoiu, prezidenta comitetului. Bilete se capătă în Librăria W. Krafft (în Piața mare) și seara la cassă.

Concert în teatrul orașenesc. Dl. Jean Athanasiu, un mare cântăreț, care a purtat faima numelui de Român, în toate orașele de frunte ale Europei, va da Duminecă seara, în 30 Martie n., în teatrul orașenesc din Sibiu un mare concert. Venitul curat va fi dat societății de binefacere „Mărăștii”. Luând în considerare talentul cântărețului Jean Athanasiu, precum și scopul pentru care se dă acest concert, îndemnăm pe toți Români a lua parte la el.

Și-a primit răsplata. Pretorul Comandamentului Trupelor din Transilvania, în ședința dela 26 Martie 1919 st. n., a condamnat pe Hetas Desiderius, locuitor în Sibiu, strada Sării Nr. 22, la șase luni închisoare, pentru că în restaurantul „Andrassy” a vorbit despre armata română, lăfând știri false și lucrând astfel în contra ordonanțelor Comandamentului Trupelor din Transilvania.

Abonamente pentru „Foaie” rugăm a se trimite prin bănci, cum am scris mai înainte în gazetă. Posta încă nu primește bani.

Contra celor ce lăfesc știri false. Incepându-se cumpărături de bucate din ținuturile unde sunt mai multe, pentru a se acoperi nevoile populației unde nu sunt cereale și mai cu seamă acele ale armatei de operații, agitatorii propagandiști, dușmanii armatei și neamului român, și spirite răuvoitoare bolșeviste și anarhice, caută să ațâțe populația, îndemnând-o să nu dea bucate.

Se face cunoscut: 1. Că acei cari vor fi prinși, că fac asemenea propagandă, vor fi îndată arestați și li se vor da cu toată asprimea pedepsele arătate în ordonanțele publicate. — 2. Cei cari vor înștiința pe acești propagatori vor primi o primă (răsplată), ce se va socoti de Comandament după caz. — *Comandamentul Trupelor din Transilvania.*

Schimbarea mersului ciasului. Cu datul de 1 Aprilie st. n. orarul pe teritoriul de sub administrația Consiliului dirigent se va socoti cu una oră înainte, adică în 31 Martie st. n. noaptea, arătătorul ciasurilor va fi mutat dela orele 12, la ora 1.

Cărți nouă, apărute la București în timpul din urmă, au sosit la Librăria noastră.

Planuri diavolești. Unguri, plătiți de guvernul din Budapesta, au așezat mai multe bombe pe drumul de fier dela Ghimeș, cu gândul să arunce în aer un tren cu soldații români, cari veniau dinspre Moldova. Planul lor drăcesc n'a reușit, fiindcă o bombă a explodat înainte de vreme și așa au putut fi îndepărtate și celelalte bombe până a nu ajunge trenul.

Vom avea poliție de stat. Consiliul dirigent român din Sibiu a hotărât prin decretul Nr. VIII, că în orașele municipale și în cele cu consiliu, sevicial poliției îl va face de aci încolo *poliția de stat*. În caz de lipsă poliția de stat va putea fi extinsă și asupra comunelor singuratice, sau asupra unor grupe de comune.

Pentru bani. Un măcelar din Cluj s'a dus în Turda la târgul de vite. Acolo a fost ucis peste noapte de mișei, cari până azi au rămas necunoscuți. Se fac mari cercetări, de a pune mâna pe ei.

Ai lor au fost, ai lor să fie...

Intre slujbașii dela Gherla, cari n'au voit să facă jurământul de credință către România mare, s'au găsit și doi Români: Traian Viteaz și Grigore Labro, învățători amândoi. S'au declarat una cu Ungurii, stăpânii lor. Să vede, că în slugărnicia cea îndelungată, li s'a mucețit în inimă orice simțire omenească. Nu văd, nu aud. Tot mai țin încă de poala flendurită a stăpânului căzut de pe perini, ca Țiganul din poveste. Ai lor au fost, ai lor să fie! „Unirea Poporului”.

Unde domnește pumnul. În Budapesta socialiștii au ținut o adunare, la care a luat parte și ministrul școalelor din Ungaria Vass Iános. Voind poate să lumineze pe socialiști asupra unor lucruri, dl. Vass a ținut o vorbire. Socialiștii în loc să aplaude, bătând în palme, i-a ras câteva ministrului strigându-i ticălos și mizerabil. După ce i-au dat, ce a fost a lui, un lucrător l'a luat de mână și l'a scos afară din sala de adunare.

Dușmanii nu-și dau pace. În Basarabia au fost prinși 8 oameni, cari s'au dovedit că sunt Ruși și Bulgari trimiși anume ca să bage zizanie între frații noștri din Basarabia. Planul lor însă nu și l'au putut duce la îndeplinire, căci Românul știu face deosebire între prietenul cu gânduri curate sau negre. Și pentru astfel de oameni, cari voesc se pescuiască în turbure, România are ac de cojocul lor.

Atențiune!

Cine n'a subscris încă la împrumutul național al Ardealului, să o facă cât mai curând. Asta e datorința fiecărui Român bun!

Subscrierea și plata se poate face la toate băncile românești. A se vedea și cele publicate pe pagina din urmă.

„Calendarul Poporului” se va pune în vânzare peste câteva zile.

Logodiți. Dșoara Mărioara Stănișor și dl. Augustin Mărginean, respicient de finanțe, logodiți Săliste, 10/23 Martie 1919.

Și-a ucis nevasta. Din Arpașul de jos ni se scrie următoarea întâmplare feroasă: Miercuri seara spre Joi în săptămâna trecută, Niculae Ilisie Bogdan, care a servit mai mulți ani în România, la o fabrică de scânduri și-a ucis nevasta, tăindu-i gâtul. El locuia la socrul său cu întreaga familie. În pre-seara omorului s'a dus cu nevastă-să la casa lui, ca să o spoiască și aducă în rânduială, spre a se putea muta în ea. Acolo a săvârșit groaznica faptă, de bună seamă într'un moment de nebunie. Intors târziu la casa socrului a spus, că nevasta s'a dus să se culce la o cumnată. Cătră copii a zis, să asculte de moșul lor. Peste noapte neavând pace, a dus trupul nevastii moarte într'o pivniță păsășită, iar el a încercat dimineața să se sinucidă, dar n'a avut curaj. Întrebat mai de scurt despre femeie, a ieșit afară din casă, mergând la jandarmi, cărora le-a descoperit totul, rugându-i să-l împuste. — Iată unde duce ceasul slab pe om!

Cinematograful orașenesc din Piața Herman intrunește zilnic pe cei doritori de un program nou și variat. Reprezentațiile se încep zilnic la 6 și jum. și 8 și jum. seara.

Bioscopul Apollo dela „Gesellschaftshaus” dă două reprezentații în fiecare zi. Programul să schimbă mereu și e foarte bogat. Inceputul reprezentațiilor la 6 și jum. și 8 și jum. seara.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

„CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) IN SĂLIȘTE”

Convocare.

P. T. Membrii „Cassei de păstrare (reuniune) în Săliște” sunt înritați la

a XXXV-a

adunare generală ordinară,

conform §-ului 14 din statute, pe Duminecă în 13 Aprilie st. n. 1919 la 3 ore p. m. în sala festivă a scoalei gr. or. române din Săliște pe lângă următorul,

Program:

1. Deciderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul Consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1918, votarea absoluturului și distribuirea profitului net.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat de 6 ani și a 2 membri cu mandat de 4 ani.
6. Alegerea a 2 membri în Consiliul de inspecțiune cu mandat de 3 ani.
7. Fixarea marcelor de prezență.

Domnii membri cu vot decisiv, — adică aceia cari sunt trecuți cu cel puțin 3 luni înainte de adunare în registrul membrilor, — sunt, în senzul dispozițiilor §-ului 10 din statute, rugați ași depune părțile de fondare și documentele de plenipotență la cassa institutului cel mult până în 11 Aprilie, iar la institutele, cari sunt membre la „Solidaritatea” până la 9 Aprilie 1919.

Săliște, în 16 Martie 1919.

Direcțiunea.

Contul Bilanț

Activa		C. fil.	Pasiva		C. fil.
Cassa în număr	196950.98		Capital societar	500000.—	
Monete	255349.53	457300.51	Emisiunea a patra	366280.—	866280.—
Capitale elocate la alte bănci		885534.26	Fondul de rezervă	252983.61	
Cambii	202157.50		Fondul de binefaceri	49548.09	
Cambii cu acoperire hipotecară	88834.—	291191.50	Fondul unei spitale publice în Săliște	102309.86	
Imprumuturi hipotecare		372820.16	Fondul de penziune	55339.47	460081.03
Conturi curente cu acoperire		1255267.65	Depuneri spre fructificare		5134052.17
Credite personale		659.0.50	Creditori		17107.78
Efecte publice		2579570.—	Dividende neridicate		3574.—
Acții dela diverse bănci		267800.—	Interese anticipate pro 1919		9063.50
Casele institutului		94600.—	Profit transpus din anul trecut	989.82	
Mărfuri		315.702	Profit net	80928.76	81918.58
Imprumut din fond. de binefaceri		49548.09			
Depun. înființând spital public în Săliște		102309.86			
Depunerea fondului de pensiuine		55289.47			
Mobiliar	3469.20				
Amortizare	469.20	3000.—			
Debitori		35381.49			
Interese tranzit dela efecte		26966.55			
		C. 6572077.06			C. 6572077.06

Contul Perdere și Profit

Debit		C. fil.	Credit		C. fil.
Interese:			Profit transpus din anul trecut		989.82
pentru depuneri spre fructificare	134649.61		Interese:		
„ părțile de fondare noi	6884.03	141533.64	dela cambii	29910.13	
Spese:			„ imprumuturi hipotecare	29357.15	
salare și bani de cuartir	48014.64		„ credite de Cont-curent	68790.54	
marce de prezență	1860.—		„ credite personale	12149.46	
imprimare, registre, porto, diverse	12653.17	62527.81	„ efecte	114797.40	
Contribuțiune:			„ capitale elocate la alte bănci	14157.68	269162.36
directă	7094.92		Profit la monete		28580.86
10% după interes. depunerilor	13454.94	20559.87	Chirii		3217.76
Amortizare:			Proviziune și alte venituri		5058.30
din Mobiliar		469.20			
Profit transpus din anul trecut	989.82				
Profit net	80928.76	81918.58			
	C. 307009.10				C. 307009.10

La finea anului 1917 au fost, membri, în anul 1918 au repășit 13 membri, de nou au intrat 82 membri, la finea anului 1918 au fost 396 membri cu 5000 părți de fondare

Săliște, în 31 Decembre 1918.

Direcțiunea.

Dr. N. Calefaru m. p. prezident. C. Hertia m. p. director executiv. Dr. N. Comșa m. p. Dr. I. Lupaș m. p. Dr. I. Stora m. p. I. Popa m. p. D. Lăpădat m. p. I. Chirca m. p. D. Roșca m. p. I. Răcuclu m. p. Subsemnatul Consiliu de inspecțiune am examinat Conturile prezente și le am aflat în deplină regulă și în consouanță cu registrele institutului.

Săliște, în 16 Martie 1919.

Dr. D. Borcia m. p. prezident. I. Schitea m. p. C. Criștiu m. p. A. German m. p. P. Giura m. p. Revăzut și aflat în ordine

Ioan I. Lăpedatu
secretarul Solidarității.

Resortul afacerilor interne.

Circular

referitor la cursul informativ pentru secretarii comunali.

Pentru pregătirea secretarilor comunali și cercuali (notari) se înființează un curs informativ pentru secretarii comunali, de 30 zile, cu începere din 15/28 Aprilie 1919, în următoarele orașe:

a) In Bistrița pentru județele: Bistrița-Năsăud, Cojocna, Murăș-Turda și Solnoc-Dobâca;

b) In Deva pentru județele Alba-inferioară, Hunedoara și Turda-Arieș;

c) In Făgăraș pentru județele: Brașov, Ciuc, Făgăraș, Odorhei, Sibiu, Târnava mare, Târnava mică, Treiscaune.

Ascultătorii din alte județe pot asculta după plac cursul din Bistrița ori Deva.

La cursuri vor fi admisi toți acei bărbați trecuți de 20 ani, cari au absolvat cel puțin patru clase medii.

Cererile de primire sunt a se înainta la prefectura județului cu reședința în orașul, în care se ține cursul și unde se pot câștiga orice informații.

Sibiu, la 13 Martie n. 1919.

Iuliu Maniu

Nr. 1324 Șeful resortului de interne.

De vânzare

se află o garnitură de bucătărie. Doritorii să se adreseze la Administrația Foi, unde vor afla adresa.

Dr. V. Dan

advocat

Sibiu, strada Șevis No. 5 (lângă tribunal)

și-a redeschis cancelarea

Chiag

se află de vânzare în mare, cu 180 lei chilogramul, la Dumitru B. Comșa în Săliște, județul Sibiu.

Cine știe ceva

despre Dumitru I. Strola din Cacova, care a servit la reg. 23 honv., iar din iarna anului 1915, când a luat parte la luptele din Galiția, nu i-se mai știe de urmă, binevoiască a înștiința pe părinții Ioan Strola în Cacova, posta Orlat, județul Sibiu.

Cu inima îndurerată aducem la cunoștința tuturor cunoșcilor, că prea iubită noastră soție și mamă

Sofia Szabo

după un morb scurt a răposat în Domnul, iar în 26 Martie n. c. a fost înmormântată în Sibiu, cimiterul central.

Dormi în pace!

Boița-Sibiu, 26 Martie n. 1919.

Ludovic Szabo și fiica Elisabeta.

Stupi

dovesc să cumpăr din comunele nu prea îndepărtate de Sibiu. Dau în schimb pentru stupi

Coșnițe

mobile (de scândură), sistem Dzierzon. A se adresa la Ioan Stoia, învățător în Orlat (județul Sibiu).

Doi băleți

dela 13 ani în sus, se primesc la meseria de pielărie, ca învățăcei, pe lângă condiții favorabile. A se adresa la Ioan Bucșan, pielar în Săliște (județul Sibiu).

Aduc la cunoștința onoratului public, că în Sebeșul săsesc am deschis un local sub numirea

Hotelul și Restaurațiunea „Mărășești”

unde servesc tot felul de licheruri și vinuri bune. Rog onoratul public a mă sprijini.

Cu toată știma
Maria Câmpian.

Cine are de vânzare

o moară mânăată cu apă, motor sau altcum, ori o mașină de îmblătit cu toate cele necesare la ca, binevoiască a da adresa la administrația Foi, unde s'a înștiințat o persoană, care voește să cumpere așa ceva, George Morariu Oltfelsebes.

Cărți

nouă de tot felul

**Ilustrate
Gratulări
și Porturi
naționale**

se află în mare
alegere la

**LIBRĂRIA
Foia Poporului**

Casă de vânzare

constătătoare din două odăi și curtină, se află în Sibiu, Engletergasse 4, unde să se adreseze doritorii a o cumpăra.

Direcțiunea Centrală C. F. R. Sibiu.

Concurs.

Având mare lipsă de pichieri români la căile ferate din Transilvania, s'a luat măsurile necesare la înființarea unui curs practic și teoretic pentru pregătirea acestor persoane.

Deci se provoacă toți acei tineri, cari reflectează la postul de pichier și au absolvat cel puțin două clase gimnaziale, reale sau civile a-și înainta rugărite la Direcțiunea Căilor Ferate din Sibiu cel mult până la 1. Aprilie st. n.

La rugare sunt de alăturat următoarele documente: 1. Carte de hotez; 2. Atestat școlar despre absolvare; 3. Atestat despre eventuala funcțiune de până acuma la căile ferate

Elevii vor primi o subsistență în bani dela Direcțiune pe timpul cursurilor.

Sibiu, 19 Martie 1919.

Director central
Z. Christodorescu.**Cine știe ceva?**

— De bărbatul meu George Duma Todoran, care a servit la reg. 23 honvezi, și a ajuns în prisoare rusească, binevoiască a înștiință pe Anuța Duma Todoran în Boian, posta Basna.

— De Nicolae Vlad, a servit la reg. 64 de inf. Feldcomp. 23, n'am mai auzit de el din Septembrie 1915 să binevoiască a înștiință pe Paraschiva Vlad în Cârpeniș, posta Gârbova

— De Vasile Andrașiu din Călnic, aservit la reg. 64 de inf., bat. 7, comp. 26, a căzut prizonier la Rusia în Sept 1915 să binevoiască a aviza pe Ioan Andreșiu în Călnic, posta Sebeșul sătesc.

— De George Bica din Gușterița, care a servit la reg. 23, comp. 3, iar din 1914 a căzut prizonier la Rusia, unde a lucrat în fabrica Marcova din Steleria (ca măsar) și a scris acasă până în Dec. 1917, binevoiască a înștiință pe mama lui Ana Bica în Gușterița Nr. 204 posta Sibiu.

— De George Ivan din Gârbova, a servit la reg. 23 honv., bat. 1, comp. 4, căzut prizonier la Rusia în 16 Maiu 1915, să binevoiască a scrie la sora lui Ana Maniu în Gârbova Nr. 229, poșta Gârbova jud. Sibiu.

— De Dumitru Achim, a servit la reg. 1 de art. de munte, bateria 3, Feld post 611, binevoiască a înștiință pe Maria Achim în Călvășar (Hidégviz), poșta Șeica mare (Nagyselyk).

— De Ioan Barbu, căzut prizonier la Rusia unde a fost dus în Siberia Gubernia Tobolska, 8 Rota Nr. 10, binevoiască a scrie la Paraschiva Barbu, în Gurăriului Nr. 617, poșta Orlat.

Publicațiune.

Aducem la cunoștința celor interesați că

Târgul de vite

al comunei Orlat se va ținea Luni în 7. Aprilie st. n. a. c. (în ziua de Bunăvestire).

Orlat, la 26 Martie 1919.

Primăria comunală.

Arândare de pământ și fânațe.

Proprietarii din Sibiu și jurcari pot da în arândă sau în parte pe unul sau mai mulți ani table mai mari de pământ arător și fânațe în hotarul comunei sau la munte, să se adreseze — de urgență — regimentul de infanterie în Sibiu, strada Șaguna Nr. 9, care primește astfel de arândări în condițiuni favorabile.

Nicolae Vintilă

întorcându se dela armată, și-a deschis din nou

Atelierul de tocilărie

în Sibiu, strada Bruckenthal Nr. 21, unde ascute și pregătește tot felul de briciuri, foarfeci, cuțite și alte scule

Pășunat de arândat.

Pe valea Dejanului se poate lua în arândă, din mână liberă, pășunatul la 4 munți. Informațiuni dă notarul din Iași, județul Făgăraș.

REGATUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DE FINANȚE

DATORIA PUBLICĂ

Imprumutul Național 5% în Bonuri de Tezaur din 1919

Emis prin Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu

PROSPECT

În virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919,

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Bănatului și părților ungurene, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 5000 și 10.000 în coroane austro-ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faimile semnăturile Ministrului de Finanțe al Guvernului Regal Român, a Șefului Resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a Cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest împrumut va fi scutit pentru întdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

- la băncile românești,
- la băncile săsești,
- la perceptorate,
- la direcțiunile financiare,
- la prefecturi și preturi,
- la alte instituțiuni și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor, Sibiu.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (depuse în gaj) la casele publice (cassieriele instituțiunilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anual.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate, conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursă aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în Lei, pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă

Condițiunile de subscriere.

Prețul de subscriere este fixat alpari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de Banca austro-ungară, cari sunt datate de mai înainte, sau inclusive 1 Octombrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea, când va voi.

detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin „Monitorul oficial“ cu șase luni de zile înainte de data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi, se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele scăzute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani dela data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi reductibile.

În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse, sau furate, se vor libera proprietarului duplicate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 15 Noembrie 1918. Cunoștința de dispozițiunea a acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor, reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriitorului i se va elibera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărsământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plătirilor, la locurile de subscrițiune.

Bonurile de tezaur definitive împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale se vor elibera cel mai târziu la 1 Iulie st. n. 1919.

Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor.

Șeful resortului : Dr. AUREL VLAD, m. p.